

Rapport från

KONFIDENTIELL

1962:2

INKÖP AV DAMSTRUMPFOR PÅ PERSONGRUPPER OCH DELMARKNADER

INDUSTRIENS

UTREDNINGS

INSTITUT

Konfidentiell

INKÖP AV DAMSTRUMPOR PÅ PERSONGRUPPER OCH DELMARKNADER

Stockholm 1962

Industriens Utredningsinstitut

Innehåll

1. Inledning: bakgrund och syfte
2. Definitioner som vi arbetar med
3. Diskussion om de resultat vi väntar oss att få
4. Kort sammanfattning av undersökningens resultat
5. Redovisning och analys av strumpkonsumtionen i olika åldrar
6. Redovisning och analys av strumpkonsumtionen i olika geografiska områden
7. Vissa totalmarknader för konsumtionen av strumpor
 - a) konsumtion i olika geografiska områden
 - b) konsumtionen i olika åldrar
 - c) konsumtionen i olika inkomstklasser
 - d) beräkningar för den latent marknaden

Bilagor: 1. Undersökningens representativitet

2. Strumpkonsumtionen för olika inkomstklasser - åldrar
3. Strumpkonsumtionen för olika inkomstklasser - distrikt
4. Beräknad totalkonsumtionen i olika åldrar, distrikt och inkomstklasser

1. Inledning

Allmän bakgrund

År 1958 gjorde socialstyrelsen en omfattande budgetundersökning avseende hushållens utgifter. Grundmaterialet härför omfattade cirka 3 700 hushåll, det vill säga ungefär 12 000 personer, vilka fört bok över eller intervjuats beträffande alla sina utgifter under undersökningsperioden. För varje hushåll bestod denna period av en månad, men då hushållen fördelades över året (cirka 300 hushåll per månad) ger det sammanslagna materialet en uppfattning om utgiftsförhållandena under hela år 1958.

De tekniska frågorna beträffande urval av hushåll, intervjuernas uppläggning etc. har lösts på ett sådant sätt att man har anledning förmoda att materialet ger en representativ bild av undersökta förhållanden. Sålunda har i noggrant avvägda proportioner olika landsdelar, olika inkomstgrupper, olika socialgrupper etc representerats i materialet¹⁾.

Denna undersöknings syfte

Den föreliggande rapporten är en specialbearbetning av 1958 års budgetundersökning vad avser uppgifterna om inköp av strumpor nämligen:

kod 505 = nylon, perlon och silke.

Från denna grupp har herr och gosstrumpor frånskilts så att vår undersökning omfattar enbart dam- och flickstrumpor. Syftet med undersökningen är att presentera konsumtionssiffror för strumpor beträffande personer i olika inkomstklasser inom

(1) vissa större åldersgrupper,

(2) fyra huvuddelar av landet,

samt att analysera resultaten för att påvisa eventuella skillnader i inköpsvanor

1) För fullständigare uppgifter härom se "Hushållens konsumtion år 1958", SOS, Stockholm 1961

2. Definitioner

Inkomstbegreppet

Vid inkomstberäkningen utgår vi från hushållets totala konsumtion (det är bruttoinkomst minus skatter och sparande). Skillnaden i hushållens storlek kräver emellertid att siffran "justeras" (ensamstående med t.ex. 15 000 kronor befinner sig uppenbarligen på en högre inkomstnivå än trebarnsfamiljen med samma årsinkomst). Detta sker genom att som inkomstmått används värdet av hushållets totala konsumtion per konsumentenhet (ke)¹⁾.

I vår undersökning behandlar vi inte hushållens konsumtion utan individernas. Emellertid kan man svårligen finna någon generell "nyckel" enligt vilken familjens utgifter skulle kunna fördelas på de olika hushållsmedlemmarna. Vi använder då istället för var och en av familjens medlemmar samma inkomstmått som vi ovan har definierat för hushållet, d.v.s. den totala konsumtionen per konsumentenhet.

Inkomstklasser

Inkomstklass I	avser personer i hushåll	med mindre än 3 600 kr/ke/år
II	" "	mellan 3 600 - 6 000 kr/ke/år
III	" "	med mer än 6 000 kr/ke/år

Mätvärden

Följande mätvärden beträffande strumpinköpen skall i allmänhet redovisas:

- (1) genomsnittligt inköp i kronor per år per kvinnlig invånare (erhålles som totalinköp dividerat med hela antalet personer inom gruppen ifråga);
- (2) inköpsfrekvens per månad är relativa antalet (procent) personer med ett eller flera inköp under rapportmånaden;
- (3) månadsinköpets storlek, d.v.s. totalinköp dividerat med antalet personer med köp. Enär vi inte kan anta att samma person har köpt endast ett par strumpor i månaden kan vi inte likställa detta medelinköp med medelprisläge.

1) Detta är en skala som utarbetats för summering av hushållsmedlemmar av olika åldrar, varvid främst hänsyn tagits till personers kaloribehov. Skalan ser ut på följande sätt: kvinnor 20 år och mer 0,83, 16-19 år 0,83, 14-15 år 0,83, 13 år 0,80, 11-12 år 0,80, 9-10 år 0,70, 8 år 0,70, 7 år 0,50, 4-6 år 0,50, 2-3 år 0,40, under 2 år 0,30.

3. Diskussion kring de resultat vi väntar oss att få

När vi ger oss till att beskriva och analysera skjortmarknaden är det av vikt att vi har någon form av plattform att stå på. Vi vill med andra ord äga vissa föreställningar om vad som bestämmer strumpköpens storlek för att kunna jämföra våra resultat därmed.

I analogi med andra varor av typen "relativt lågt pris och tämligen stor inköpsfrekvens" väntar vi oss att finna ett inkomstsamband i den meningen att folk med högre inkomster skiljer sig från lägre inkomsttagare framför allt i en högre inköpsfrekvens. I konsekvens härmed bör inte priset per köpt strumppar skilja sig nämnvärt mellan olika inkomstklasser.

Vad vi vidare naturligtvis gärna vill skapa oss en föreställning om är vilka åldersklasser som är stora strumpköpare. Av olika anledningar är tonåringarna och de närmast högre åldersklasserna en mycket köpkraftig grupp. Vi vet också att de är särskilt klädintresserade. Men gäller intresset även strumpor, eller är det en vara där en viss "standard" uppehålles oberoende av t.ex. inkomst?

Hur skiljer sig konsumtionen av kläder mellan olika geografiska områden av Sverige? Den omvandlingsprocess som ägt rum i vår land - ökad omflyttning och rörlighet - borde ha gjort skillnaden mellan t.ex. land och stad mindre. Trots detta har vi sagt oss att det på grund av klimatförhållanden och dylikt är möjligt att konsumtionen av de tunna damstrumporna är mindre i de nordligare delarna av vårt land än i de sydligare.

Är över huvud strumpor någon del av konsumtionen som verkar vara föränderlig, eller är det så att vi uppnått en "acceptabel" standard och att marknaden därutöver synes vara mättad?

Vi skall nu se vilka svar vår undersökning kan ge till de här berörda frågorna.

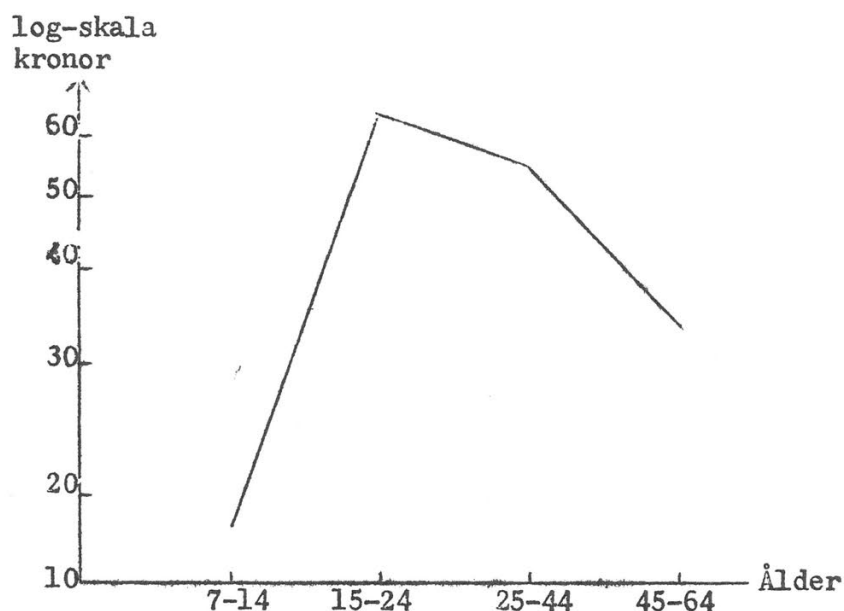
4. Kort sammanfattning av undersökningens resultat

- (1) Den totala utgiften belöper sig till för damstrumpor av nylon, perlon, silke (505) cirka 145 miljoner kronor motsvarande cirka 26 miljoner par
- (2) Det genomsnittliga utlägget per kvinnlig person är (i kronor per år) i
lägsta inkomstklassen	23
mellersta inkomstklassen	37
högsta inkomstklassen	55
- (3) Genomsnittlig inköpsfrekvens är (i procent per månad) i
lägsta inkomstklassen	34
mellersta inkomstklassen	52
högsta inkomstklassen	61
- (4) Månadsinköpet utgör (i kronor per köpare) i
lägsta inkomstklassen	6
mellersta inkomstklassen	6
högsta inkomstklassen	8
- (5) Utgifterna för strumpor stiger med inkomsten, vilket tar sig uttryck i att man köper dyrare (medelinköpet stiger) men framför allt däri att inköp sker oftare (inköpsfrekvensen stiger)
- (6) Åldrarna 15 - 24 utgör den köpkraftigaste kategorin. Även i denna grupp finns emellertid, tvärtemot vad man kanske kunde vänta sig, en inkomsteffekt klart etablerad
- (7) Siffrorna för olika geografiska områden skiljer sig märkbart endast för den mellersta inkomstklassen; vi har tydligen på det hela taget en enhetlig konsumtion över landet.

5 Redovisning och analys av strumpkonsumtionen i olika åldrar

Vi finner av diagram 1 att strumpkonsumtionen är mycket olika i olika åldrar. Vi ser en brant uppgång av konsumtionen vid åldrarna 15 - 24 och därefter en med stigande ålder minskad konsumtion.

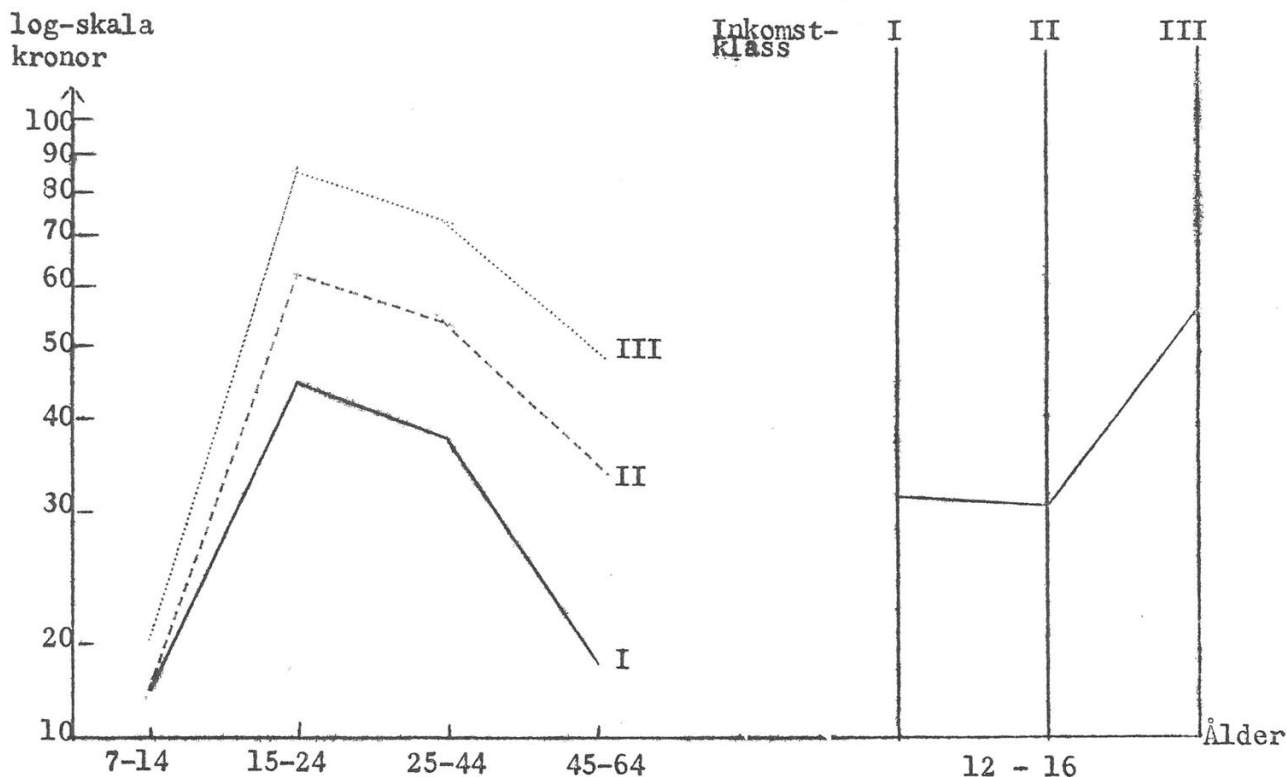
Diagram 1 Genomsnittligt årsinköp per kvinnlig invånare i olika åldrar

Hur vill vi förklara kurvans utseende? Vi kan säga att detta är en ren ålderseffekt och förklara det med resonemang av typen: det finns en tid i varje människas liv då hon vill vara välklädd, modemedveten och då hon eftersträvar dessa mål "till varje pris". Men den differens mellan olika åldrar som diagrammet visar behöver icke hänföra sig till åldern. Det kan vara så att det finns en eller flera andra faktorer som kunde förklara den, men att dessa samvarierar med åldern. Om vi ansåg att t.ex. inkomstskillnader var den "verkliga" orsaken skulle vi kunna föra ett resonemang av typen: yngre, ogifta kan på grund av goda löner och få förpliktelser disponera en stor del av sin lön för egen personlig konsumtion och bland annat för strumpor. Efter 25 års ålder sjunker den egna konsumtionen av den anledningen att de flesta har gift sig, bildat hushåll och har familj, vilket fört med sig di-

verse hushållsutgifter som kommit att gå ut över husmoderns egen konsumtion, bland annat av strumpor. Självklart kan också både ålder och inkomst vara verksamma.

Diagram 2 Genomsnittligt inköp per kvinnlig invånare i olika åldrar i tre inkomstklasser

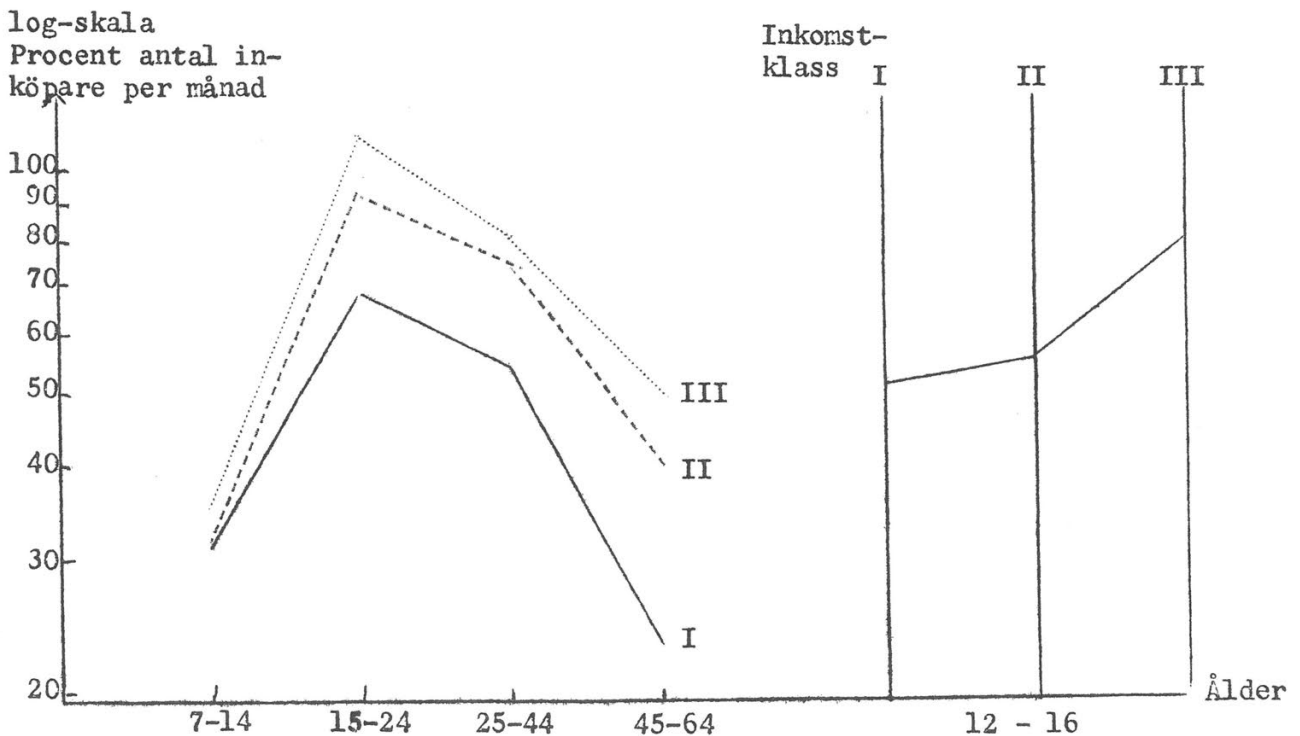

Ser vi på diagram 2 där genomsnittsinköpen av strumpor är uppdelade på olika inkomstklasser kan vi göra flera intressanta iakttagelser. Vi konstaterar en klar inkomsteffekt i alla åldrar, d.v.s. folk med högre inkomster har större genomsnittligt strumpinköp. Skillnaden mellan de tre inkomstklasserna är ungefär lika i varje åldersklass (cirka 30 procent). I den särskilda åldersklassen 12 - 16 år föreligger skillnad endast beträffande den högsta i relation till de två lägre inkomstklasserna. Vi konstaterar även en mycket kraftig ålderseffekt. I samtliga inkomstklasser skiljer sig gruppen 15 - 24 år mycket markant från övriga åldersklasser. Det är tydligen så att denna åldersgrupp har ett konsumtionsmönster som klart avviker från övriga åldrar. Det enda som något bör förvåna oss är att inkomsteffekten är så tydlig även för vår ungdomsgrupp, där vi kunde ha väntat oss en större homogenitet mellan inkomstklasserna.

Slutligen skall vi i detta sammanhang göra en mera generell anmärkning beträffande konsumtionen av strumpor. Man får inte utan vidare binda sig vid de här funna relationerna och förledas att tro att vi skulle finna liknande samband vilka strumptyper vi än betraktade. Vi bör i stället antaga att det föreligger en betydande substitution mellan olika strumporården. Så kan t.ex. en mindre konsumtion av nylonstrumpor mycket väl kompenseras av relativt stora köp av sådana strumpslag som inte ingår i vår undersökning. Liknande tendenser har kunnat spåras för andra delar av textilkonsumtionen.

Vi lämnar nu genomsnittsinköpen och riktar vår uppmärksamhet mot inköpsfrekvensen (diagram 3). Vår förhoppning är att vi därigenom skall få en kompletterande information om de faktorer som konstituerar skillnaderna i genomsnittsinköpen mellan olika åldrar och inkomstklasser.

Diagram 3 Inköpsfrekvens för kvinnliga invånare per månad i olika åldrar i tre inkomstklasser

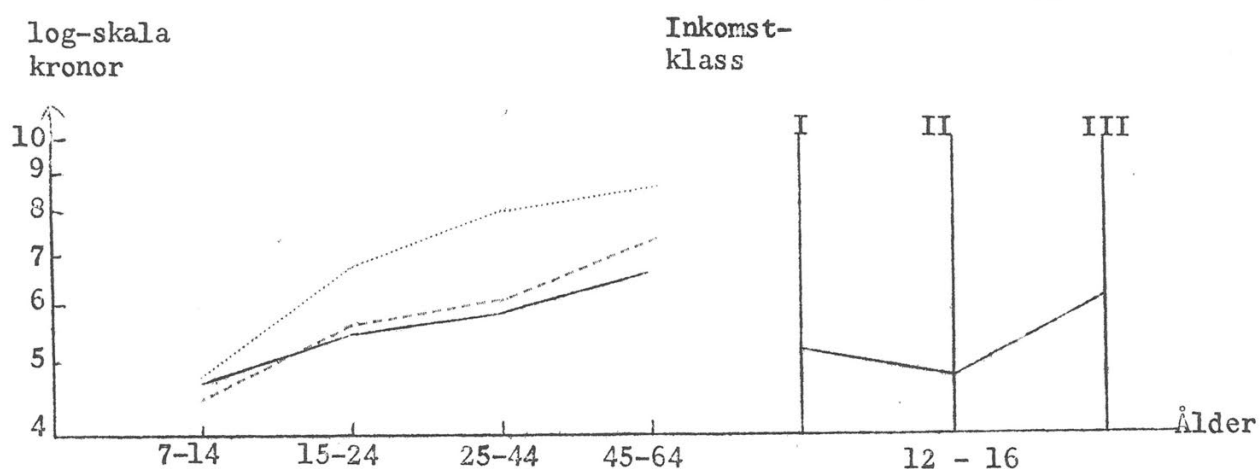

Vi ser att bilden av inköpsfrekvensen nästan är en "kopia" av genomsnittsinköpen. Sålunda finner vi samma uppgång vid åldrarna 15 - 24 år och nedgången i de högre åldrarna.

Inkomsteffekten är också lika klart etablerad liksom relationen mellan den högsta och de två lägre inkomstklasserna vid åldrarna 12 - 16 år.

De skillnader vi funnit för genomsnittsinköpen för olika inkomst- och åldersgrupper kan vi således till den allra största delen hänföra till de faktorer som påverkar inköpsfrekvensen för respektive grupper. De tankegångar som vi inledningsvis presenterade synes kunna rimma väl med de resultat vi funnit.

Diagram 4 Medelinköp i olika åldrar i tre inkomstklasser

Om vi ser på medelinköpet (diagram 4) noterar vi först att skillnaden i absoluta belopp mellan olika åldrar och inkomstklasser är relativt liten, något som är en naturlig konsekvens av de tidigare påvisade relationerna. Men innanför ramen för detta konstaterande kan vi göra en del iakttagelser.

Inkomsteffekten är klart etablerad i alla åldrar mellan den högsta inkomstklassen å ena sidan, samt de två lägre å den andra. Vidare finner vi en ålderseffekt i form av en helt genomgående trend uttryckt i högre medelinköp vid stigande ålder. Vi skall nu se en smula närmare på tänkbara orsaker till dessa skillnader.

Det har tidigare påpekats att vi på grund av budgetmaterialets konstruktion inte kan avgöra huruvida bakom ett visst månadsinköp ligger ett eller flera köp - vi har ju endast summan av månadsutläggerna för varje person. Detta betyder att skillnaden mellan två medelinköp kan bero antingen av att dyrare strumpor har köpts (kvalitetsskillnad) eller att flera strumpor inhandlats (kvantitetsskillnad) eller eventuellt båda delarna.

För att belysa vår frågeställning har vi studerat prissättningen av strumpor¹⁾. Det framgår att medelförsäljningspris omspanner ett fält från cirka 3 kronor till ungefär 9 kronor, med tonvikten förlagd till prisklassen kring 5:50.

Detta ger oss en antydning om att skillnaden mellan inkomstklasserna till större delen torde bestå av kvantitetsskillnader medan differensen mellan åldrarna kan tänkas förklaras huvudsakligen genom kvalitetsskillnader. Genom att vi i grundmaterialet inte har uppgifter om inköpta antal par kan denna centrala fråga dock icke närmare belysas.

1) Pris och Kartellfrågor nr 5 1961

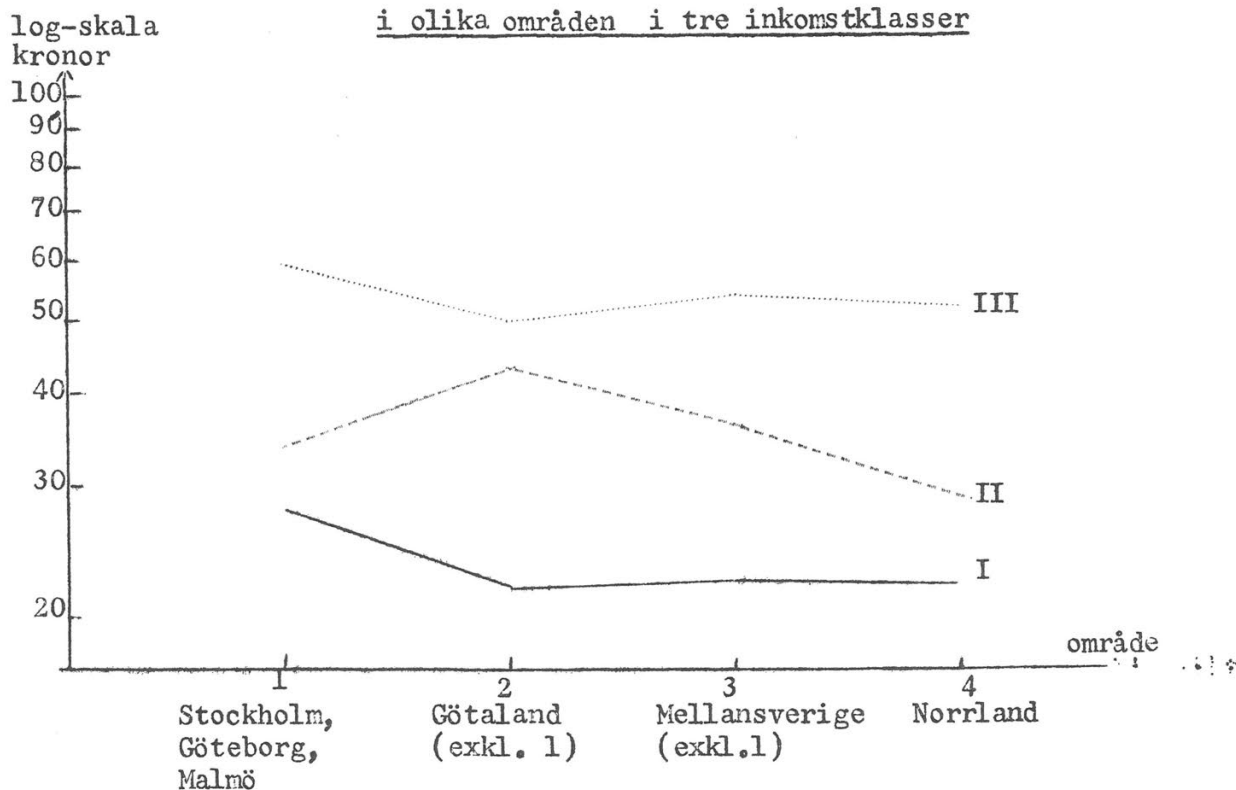
6 Redovisning och analys av strumpkonsumtionen i olika geografiska områden

Vi skall nu övergå till att belysa strumpkonsumtionen och dess variationer i olika delar av landet. Vi har överfört budgetundersökningens material till att avse fyra områden omfattande:

- (1) Stockholm, Göteborg, Malmö
- (2) Södra Sverige (Götaland exkl. 1)
- (3) Mellansverige (Svealand exkl. 1)
- (4) Norra Sverige (Norrland)

Vi skall för varje av dessa områden på liknande sätt som för ålder se på genomsnittsinköp, inköpsfrekvens och medelinköp med materialet hela tiden uppdelat på våra tre inkomstklasser.

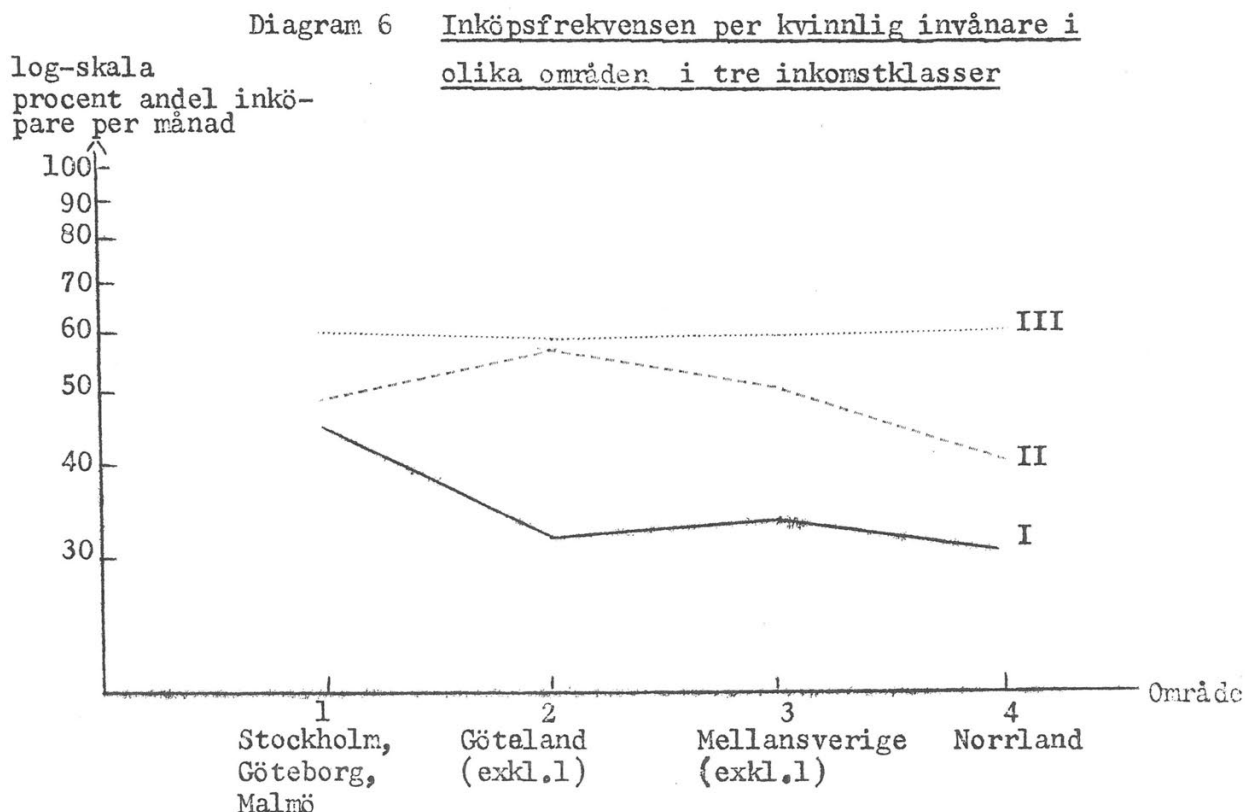
Diagram 5 Genomsnittligt årsinköp per kvinnlig invånare i olika områden i tre inkomstklasser

Ser vi först på genomsnittligt årsinköp (diagram 5) konstaterar vi att den högsta och den lägsta inkomstklassen, var på sin nivå, uppvisar anmärkningsvärt lika genomsnittsbelopp över de olika delarna av Sverige. Endast den mellersta klassen visar nedgång i Norrland, något som troligen inte kan tänkas vara orsakat enbart av slumpen.

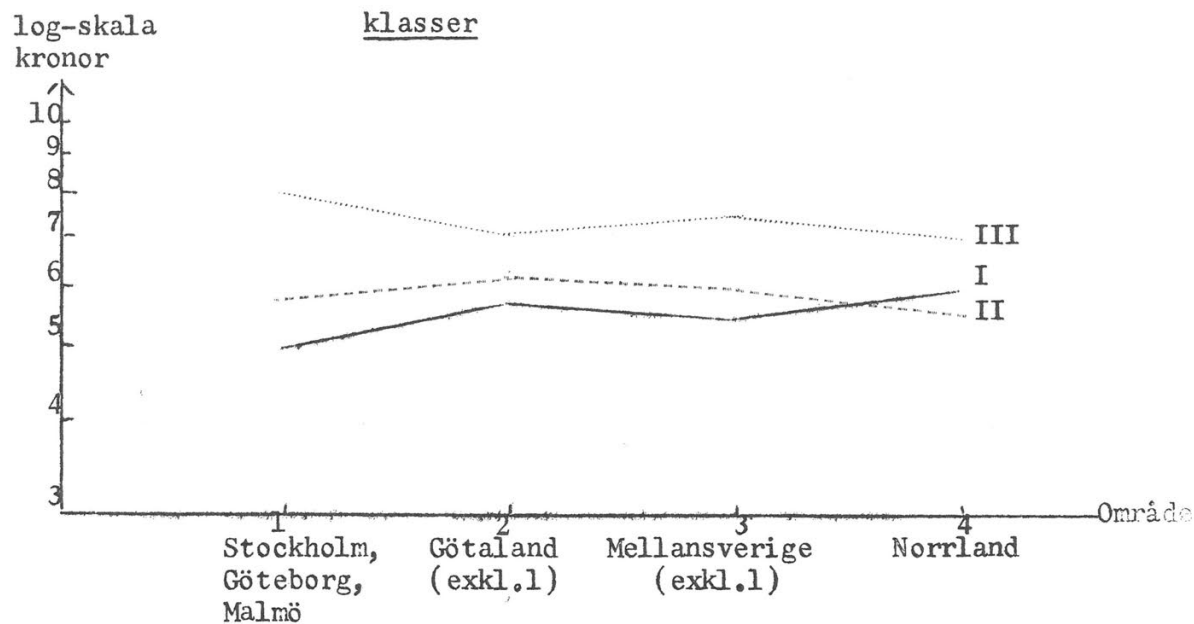
Hur rimmar nu detta med de "hypoteser" vi inledningsvis framlade om konsumtionens av tunnare strumtyper fördelning på olika geografiska områden?

Det verkar vara så att endast den mellersta inkomstklassen "stämmer" med våra förväntningar i den meningen att klimatförhållanden etc. skulle påverka konsumtionen av tunnare strumpor. För inkomstklass III är det uppenbarligen inte så. För den lägsta inkomstklassen gäller det tydligen att med den låga årskonsumtionen som denna grupp har (cirka 23 kronor/år) kommer "yttre faktorer" av den art vi här talar om, spela mindre roll. Inköpsfrekvensen (diagram 6) förstärker de intryck genomsnittsinköpen gav oss. Även här är det endast den mellersta inkomstklassen vars köpfrekvenser påverkas av den geografiska uppdelningen.

Vad medelinköpet (diagram 7) slutligen beträffar, noterar vi att någon större skillnad för de olika områdena inte föreligger.

Diagram 7 Medelinköp i olika områden i tre inkomst-
klasser

7 Vissa totalmarknadsberäkningar

Slutligen presenterar vi också beräkningar för totalkonsumtionen
dels för våra fyra områden,
dels för olika åldrar och inkomstklasser,
dels för den "latenta" strumpmarknaden.

(a) Konsumtionen i olika geografiska områden

Såsom diskuteras i bilaga 1 har vi dels fördelat totalkonsumtionen efter folkmängden i de olika distrikten (metod 1) dels multiplicerat våra genomsnittssiffror för strumpköp med folkmängden i respektive distrikt (metod 2). De bägge metoderna redovisas nedan:

<u>Område</u>	<u>Metod 1</u>		<u>Metod 2</u>	
	i mkr	i %	i mkr	i %
1	36,7	25,7	47,5	33,3
2	51,2	35,9	47,8	33,4
3	33,0	23,1	28,2	19,8
4	<u>21,8</u>	<u>15,3</u>	<u>19,2</u>	<u>13,5</u>
	142,7	100,0	142,7	100,0

Vi ser alltså att man tar relativt stora risker genom en schablonmässig fördelning efter folkmängd, då man därigenom ju ej tager hänsyn till exempelvis olikheter i inkomstfördelningen.

Vi noterar att de stora konsumtionscentra ligger i område 1 och 2 (tillsammans över 60 % av konsumtionen).

(b) Konsumtionen i olika åldrar

Om vi sedan riktar blicken till strumpkonsumtionen i olika åldrar finner vi att:

åldrarna

0 - 6	har ungefär 3 %	av konsumtionen motsvarande 3,6 mkr
7 - 14	" 7 %	" " 10,2 "
(12 - 16)	" (9)%	" " (12,7) "
15 - 24	" 21 %	" " 30,2 "
25 - 44	" 42 %	" " 60,3 "
45 - 64	" 23 %	" " 33,2 "
65 -	" <u>4 %</u>	" " <u>5,2 "</u>
	100 %	142,7 mkr

Trots vad vi sagt om ungdomens stora köpkraft ser vi alltså att cirka 70 procent av konsumtionen faller på kvinnor över 25 år.

(c) Konsumtionen i olika inkomstklasser

Om vi slutligen ser på konsumtionen av tunnare strumpor i olika inkomstklasser finner vi att:

inkomstklass

I	har ungefär 24 %	av konsumtionen motsvarande 34,6 mkr
II	" 39 %	" " 54,8 "
III	" <u>37 %</u>	" " <u>53,3 "</u>
	100 %	142,7 mkr

Vi ser hur inkomstklass II och III svarar för vardera ungefär lika mycket (cirka 38 %) och att endast ungefär 1/4 faller på den lägsta inkomstklassen.

(d) Beräkningar av den latent marknaden

Inledningsvis uppställde vi frågan om man kunde antaga att strumpkonsumtionen uppnått någon form av mättnadspunkt. Vårt material har emellertid inte i något avseende givit oss anledning att draga slutsatser i denna fråga. När vi i det följande gör en beräkning av den latent marknaden ligger alltså i begreppet "latent" marknad ingenting av prognos, - det enda

mål vi kan hoppas ernå en uppfattning om varifrån konsumtionsökningen skulle komma om och när alla hade samma inkomst.

Inkomst- klass	Faktiska siffror	Teore- tiska	Skillnad	
			mkr	%
I	34,6	83,7	49,1	142
II	54,8	81,4	26,6	49
III	<u>53,3</u>	<u>53,3</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
	142,7	218,4	75,7	53

De teoretiska siffrorna har framkommit genom att genomsnittssiffrorna i inkomstklass III har multiplicerats med respektive kvinnlig folkmängd i de två lägsta inkomstklasserna. Drygt 65 procent av konsumtionsökningen skulle falla på den lägsta inkomstklassen. Ökningen i denna framtidsmarknad med helt jämn inkomstfördelning skulle framkomma, analogt med tidigare resonemang sannolikt i betydande grad såsom en kvantitetsökning.

Bilaga 1Undersökningens representativitet

En naturlig fråga vid en undersökning av denna typ är naturligtvis hur representativa de resultat är som vi har funnit. Vi har gått tillväga på två olika sätt:

- (1) dels matchat våra resultat mot den stora budgetundersökningen (SOS: "Hushållens konsumtion år 1958")
- (2) dels jämfört våra resultat mot siffror över den beräknade totaltillförseln till marknaden samma år.

(1) Den första jämförelsen är naturligtvis främst en kollationering. Vi har gjort avstämningen på följande sätt:

enligt SOS redovisas totala utgiften per hushåll och år till

65,28 kronor

Om vi räknar med cirka 2,5 miljoner hushåll betyder detta att vi kommer upp till en totalkonsumtion på

167,8 miljoner kronor

Hur skall vi förklara dessa skillnader?

(a) I siffran 167,8 ingår även herrstrumpor. Genom tidigare beräkningar har vi kunnat beräkna andelen till 15 procent. Kvar blir då:

	167,8
minus 15 %	<u>25,2</u>
	142,6

(b) Skillnaden mellan 142,6 och 129,4 (13,2) har i stort sett framkommit på följande sätt:

- gåvor som skett från ett hushåll till ett annat har endast kommit med i hushållsutgiften men ej i individutgiften
- utgifter som på grund av kodningsfel ej har kunnat tillföras en enskild hushållsmedlem har förts till hushållet som helhet.

Denna skillnad påverkar i ringa grad genomsnittssiffror och någon justering har därför inte skett - det finns föga anledning tro att jämförbarheten dem emellan minskats. När vi däremot ger totalnivån för olika geografiska områden och för olika åldrar har vi måst taga hänsyn härtill och då som en rimlig approximation antagit att skillnaden fördelas proportionellt mot gruppernas storlek. Om justering för genomsnittssiffror önskas, kan användas uppmultipliseringsfaktorn 1,10.

(2) Vi kan naturligtvis inte bortse ifrån att även budgetundersökningen genom bortfall etc. har kommit att ge en icke representativ bild av strumpkonsumtionen. Det finns dock föga anledning att tro att uppgifterna (som fallet är beträffande spritinköpen) skulle systematiskt påverkas av ovilja eller dylikt hos uppgiftslämnaren. Om vi räknar fram tillförseln genom att till inhemsk produktion lägga import-export och påföra ett antaget detaljhandelspålägg på cirka 50 procent¹⁾ kommer fram till en siffra som ligger kring 150 miljoner kronor. Denna skillnad kan helt antagas ligga inom ramen för slumpmarginalerna och vi kan alltså draga slutsatsen att vår undersökning, åtminstone när det gäller totalkonsumtionen, ger en mycket representativ bild av den verkliga konsumtionen.

Om denna undersöknings syfte vore att enbart belysa vissa totala marknader skulle vi kunna känna oss relativt tillfreds med de resultat vi i det föregående har uppnått. Men då även partiella frågeställningar tillhör vårt undersökningssyfte måste vi driva våra krav på representativitet en smula längre. Vi skall i det följande något se på de metoder som vi använt för att komma till rätta med vissa speciella dithörande problem.

Först skall noteras att strumpkonsumtionen redovisar ett medelfel i procent av medelvärdet som tillhör de lägsta av dem som redovisas i budgetundersökningen. Vissa svårigheter gör att en statistisk hypotesprövning ej kan användas på våra siffror men det låga medelfelet gör att vi har kunnat uttala oss med ganska stor säkerhet över funna relationer.

1) Pris- och kartellfrågor 5.1961

En vanlig metod att undersöka en utrednings representativitet är en s.k. strukturjämförelse, dvs. man jämför undersökningens uppgifter om vissa förhållanden med motsvarande, för t.ex. hela riket, som man känner från annan statistik. Vi har här blott skäl att uppehålla oss vid två sådana faktorer nämligen ålders- samt regionfördelningen.

Om vi först ser på åldersfördelningen är att märka att levnadskostnadsundersökningen och den officiella statistiken skiljer sig egentligen bara när det gäller personer över 65 år då anstaltsbefolkningen (ålderdomshem etc.) ej ingick i undersökningen:

	Enligt befolknings- statistiken	Enligt budget- undersökningen
65 år och mer	12,7 %	10,6 %

Vad beträffar den regionala fördelningen skall framhållas att det inte var avsikten med levnadskostnadsundersökningen, att olika delar av Sverige skulle få en sann belysning; sammanvägningen hade som syfte att de olika geografiska strata tillsammans skulle ge en bra bild av Sverige. Vad betyder nu detta för vår undersökning?

När det gäller genomsnittsuppskattningar (genomsnittligt inköp, inköpsfrekvens, medelinköp) kan en underrepresentering av vissa grupper medföra att vi låter skumpen ge våra värden större osäkerhetsmarginaler än annars skulle bliva fallet - däremot finns ingen anledning tro att systematiska fel uppstår. Det enda vi i vår undersökning kan göra åt detta är att taga hänsyn därtill genom en försiktigare tolkning av resultaten.

När det emellertid gäller att "blåsa upp" våra genomsnittsvärden till bilder av totalmarknaden, måste vi försöka se till att vi "multiplicerar" med "riktiga" värden då annars våra resultat kunde bli helt missvisande.

När det gäller åldersstrukturella skillnader har vi då resonerat på följande sätt: för den i detta avseende relativt ointressanta gruppen (65 år och mer) är en korrigerigering av föga värde. Därtill kommer att det också

bör vara så att människor som vårdas på anstalt har en lägre konsumtion än övriga.

När det gäller den regionala uppdelningen kan problemet inte avfärdas utan vidare. Vi har sålunda utfört en jämförelse mellan befolkningsstatistiken¹⁾ över fyra områden och motsvarande i levnadskostnadsundersökningen.

De fyra områdena är:

(1)	Stockholm, Göteborg, Malmö
(2)	Götaland (utom Göteborg, Malmö)
(3)	Svealand (utom Stockholm)
(4)	Norrland

Den kvinnliga befolkningen fördelar sig på dessa områden procentuellt enligt följande:

	<u>Enligt levnadskostnadsundersökningen</u>	<u>Enligt befolkningsstatistiken</u>
(1)	24,3	25,7
(2)	37,8	35,9
(3)	21,6	23,1
(4)	<u>16,3</u>	<u>15,3</u>
	100	100

Vi konstaterar att i levnadskostnadsundersökningen område 2 blivit överrepresenterat på bekostnad av område 1, samt område 4 på bekostnad av område 3. För att varje område skall få rätt vikt, men samtidigt den riktiga totalnivån skall behållas har vi vid bearbetningen förfarit på följande sätt:

vi har tagit den offentliga statistikens befolkningssiffror och omräknade på levnadskostnadsundersökningens totalkonsumtion fördelat dem på de olika grupperna. (1)

1) Källor: Folkräkningen den 1 november 1960.
Statistisk årsbok för Sverige 1958, 1959.

Denna metod är emellertid mindre lämplig då vi därigenom ej utnyttjar den väsentliga information budgetmaterialet har givit oss i form av vägda genomsnittssiffror. Vi har för att få den bästa uppskattningen använt den offentliga statistikens befolkningssiffror och multiplicerat dem med våra justerade genomsnittssiffror för varje delgrupp ifråga.

Slutligen skall anmärkas att vi på grund av materialets litenhet ej närmare analyserat åldrarna 0 - 6 samt 65 och mera; grundsiffror återfinns dock i bilagan.

Bilaga 2

Strumpkonsumtionen för olika inkomstklasser-åldrar

Inkomstklass I avser personer i hushåll med mindre än 3 600 kr/ke

" II " " mellan 3 600 - 6 000 kr/ke

" III " " med mer än 6 000 kr/ke

Bokstäverna avser:

a = genomsnittligt inköp i kr/år (kvint.inv.)

b = inköpsfrekvens per månad (om respektive siffra multipliceras med 100 = procentuella antalet personer med inköp under rapportmånaden)

c = medelinköp

505 = strumpor av nylon,
perlon eller silke

Ålder	Kod	I			II			III			I - III		
		a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
0 - 6	505	5,43	0,120	3,76	12,51	0,255	4,09	12,26	0,265	3,85	9,44	0,199	3,95
7 - 14	505	17,28	0,309	4,67	17,42	0,324	4,48	20,63	0,358	4,80	17,89	0,322	4,62
15 - 24	505	44,58	0,681	5,46	61,85	0,917	5,62	84,98	1,059	6,69	62,65	0,880	5,93
25 - 44	505	37,64	0,539	5,82	53,79	0,743	6,04	72,97	0,771	7,89	53,85	0,681	6,59
45 - 64	505	18,68	0,236	6,59	34,68	0,402	7,19	48,49	0,475	8,50	32,79	0,363	7,52
65 o.mer	505	5,75	0,068	7,03	14,36	0,146	8,20	27,53	0,201	11,43	12,76	0,119	8,94
Summa	505	22,71	0,335	5,64	37,01	0,516	5,98	54,93	0,606	7,55	35,91	0,469	6,38
12 - 16	505	31,79	0,509	5,20	31,30	0,550	4,74	56,64	0,731	6,05	35,91	0,469	6,38

Bilaga 3

Strumpkonsumtionen för olika inkomstklasser-områden

Bokstäverna avser:

505 = strumpor av nylon, perlon
eller silke

a = genomsnittligt inköp i kr/år (vinkl.inv.)
b = inköpsfrekvens per månad (om respektive
siffra multipliceras med 100 = procentu-
ella antalet personer med inköp under
rapportmånaden)

c = medelinköp

Område	Kod	I			II			III			I - III		
		a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
Stockholm, Göteborg och Malmö	505	27,62	0,450	5,11	33,80	0,492	5,72	59,29	0,614	8,04	44,31	0,541	6,83
Götaland (utom Göte- borg och Malmö)	505	22,06	0,319	5,76	43,20	0,572	6,29	50,33	0,590	7,10	34,27	0,454	6,29
Svealand (utom Stockholm)	505	22,43	0,340	5,49	36,37	0,517	5,91	53,70	0,601	7,50	33,35	0,454	6,12
Norrland	505	22,25	0,311	5,96	28,59	0,425	5,61	51,66	0,617	6,98	30,84	0,418	6,15
Hela Sverige	505	22,71	0,335	5,64	37,01	0,516	5,98	54,93	0,606	7,55	35,91	0,469	6,38

Bilaga 4:a

Beräknad total konsumtion i olika åldrar och inkomstklasser (mkr)

Inkomstklass I avser personer i hushåll med mindre än 3 600 kr/ke
" II " " mellan 3 600 - 6 000 kr/ke
" III " " med mer än 6 000 kr/ke

505 = strumpor av nylon,
perlon eller silke

Ålder	Kod	I	II	III	I - III
0 - 6	505	/	/	/	3,6
7 - 14	505	/	/	/	10,2
15 - 24	505	/	/	/	30,2
25 - 44	505	/	/	/	60,3
45 - 64	505	/	/	/	33,2
65 o. mer	505	/	/	/	5,2
Summa	505	34,6	54,8	53,3	142,7
12 - 16	505	/	/	/	12,7

Bilaga 4:b

Beräknad total konsumtion i olika områden och inkomstklasser (mkr)

Område	Kod	I	II	III	I - III
Stockholm, Göteborg och Malmö	505	/	/	/	41,9
Götaland (utom Göte- borg och Malmö)	505	/	/	/	52,9
Svealand (utom Stockholm)	505	/	/	/	28,2
Norrland	505	/	/	/	19,7
Hela Sverige	505	34,6	54,8	53,3	142,7

